

Trajektorie karier w aparacie bezpieczeństwa PRL. Studium społecznych fundamentów dyktatury (opis popularyzatorski)

Tajna policja wraz aparatem rządzącej partii oraz administracji stanowi kościół reżymów autorytarnych. Ogólnie znana jest rola, jaką odegrała w państwach komunistycznych Europy Środkowo-Wschodniej. Zarazem, chociaż zagadnienie to było wielokrotnie opisywane, zdecydowanie zbyt mało uwagi poświęcano statystycznym analizom karier funkcjonariuszy, wykraczającym poza badanie poszczególnych biografii i pojedynczych przypadków. Tymczasem z instytucjonalnego punktu widzenia, dogłębne opisanie kanałów rekrutacji i awansów jest nieodzownym warunkiem poznania prawdziwej natury reżymu.

Celem niniejszego projektu jest przeprowadzenie zakrojonej na szeroką skalę analizy wzorów kariery funkcjonariuszy tajnej policji w komunistycznej Polsce, a tym samym odtworzenie procesów, które ukształtowały kadry aparatu bezpieczeństwa PRL i zbadanie, jak zmieniały się one w czasie. Zaplanowane studium poszerzy naszą wiedzę zarówno o mechanizmach państwowego terroru jak o źródłach społecznego poparcia dla reżymu. Unikalność projektu wynika nie tylko z podejmowanych zagadnień badawczych, ale i zastosowanej metodologii. Po raz pierwszy w historiografii XX w. wykorzystane zostaną w takim stopniu 'big data'. Blisko sto tysięcy indywidualnych ścieżek kariery obejmujących okres od 1944 do 1989 r. zostanie poddane drobiazgowej analizie, mającej odkryć dominujące wzory i modele kariery.